

Motori i AAP-së në formë të Dyfishtë: Bashkëpunimi ndërmjet akterëve nga biznesi, qeveria dhe shoqëria

Funded by

The
Federal Government

on the basis of a Decision
by the German Bundestag

AAP në Gjermani

Arsimi dhe aftësimi profesional në Gjermani

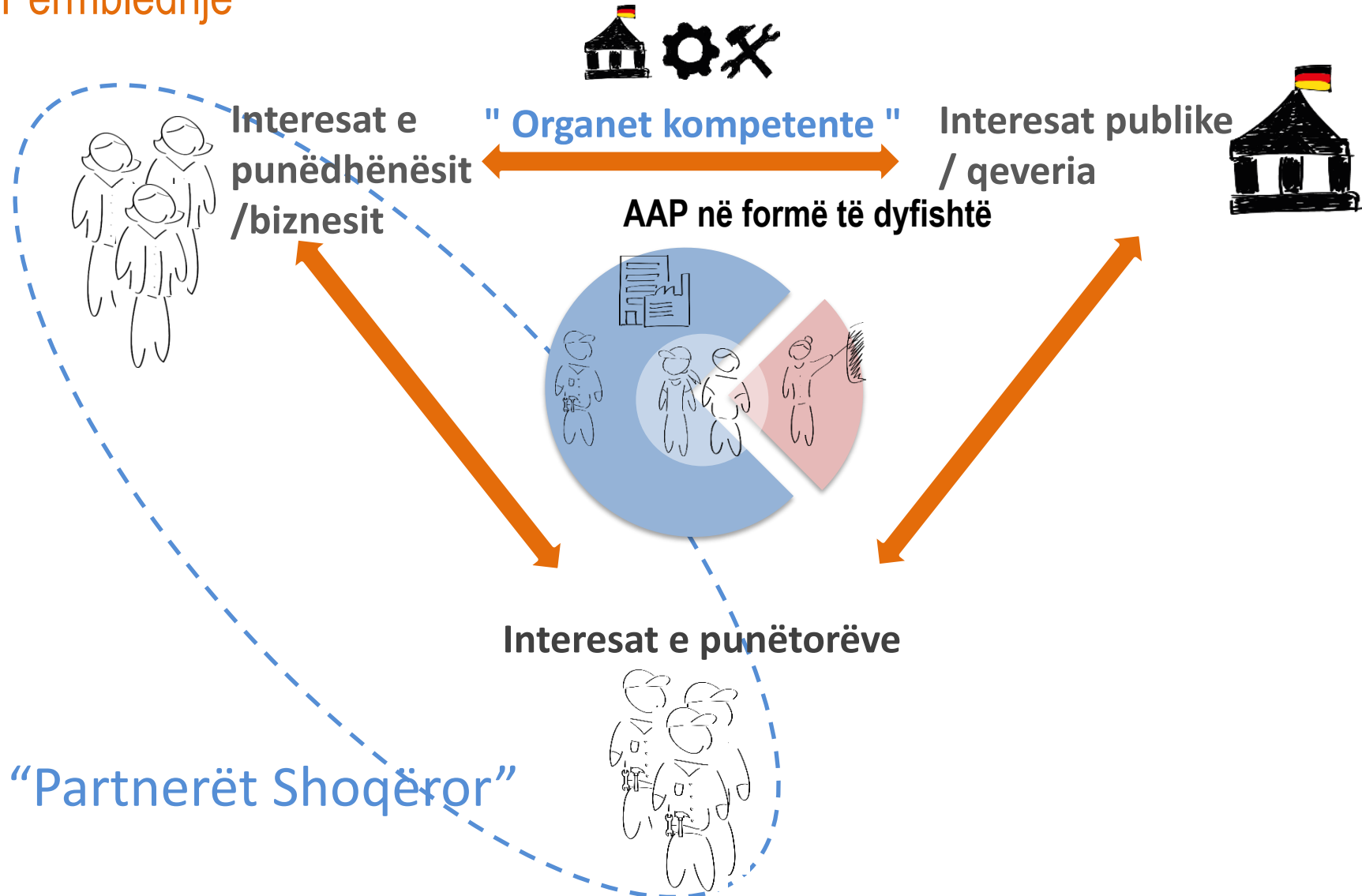
bibb Federal Institute for
Vocational Education
and Training

Përmbajtja

- I. AAP: akterët dhe interesat e tyre
  - a. *Punëdhënësit*
  - b. *Punonjësit*
  - c. *Qeveria*
- II. Akterët bashkërisht formojnë AAP-në në formë dyfishtë
  - a. *Zhvillimi i Sistemit Kombëtar të AAP-së në formë të dyfishtë*
  - b. *Zhvillimi i standardeve*
  - c. *Monitorimi i AAP-së në formë të dyfishtë*
  - d. *Vlerësimi dhe certifikimi*
- III. Përmbledhje

I. AAP: akterët dhe interesat e tyre

Përmbledhje

Interesat e punëdhënësit / biznesit

Qëndrimet

“Kemi nevojë për punonjës të kualifikuar në mënyrë që të jemi **produktiv dhe konkurrues.**”

“AAP është e rëndësishme për ne sepse na ndihmon të gjejmë **punonjës kompetentë dhe besnik .**”

“Ne dëshirojmë që të **sigurojmë AAP-në brenda në kompani.**”

“Ne dëshirojmë që të **marrim pjesë në formësimin e rregullores kombëtare** të AAP-së brenda në kompani.”

Kërkesat

“AAP duhet të **orientohet drejt kërkesës së kompanive.**”

“Kemi nevojë për **të rinj „të gatshëm për trajnim“** për AAP-në brenda në kompani.”

“**Pagat e kursantëve** duhet të jenë dukshëm më të ulëta se pagat e punonjësve.”

“Shkollat e AAP-së në AAP-në në formë të dyfishtë duhet të ofrojnë **teori dhe praktikë profesionale** sipas nevojave tona.”

Shprehur sipas organizatave në nivele të ndryshme

- Trupi kombëtar i biznesit për AAP (KWB)
- Organizatat kombëtare të punëdhënësve
- Industria kombëtare dhe organizatat tregtare zejev
- Organizatat e Odave

Interesat e punëtorëve

Qëndrimet

„ AAP është e rëndësishme për **punësim të qëndrueshëm dhe të ardhura të mjaftueshme.**“

“Objektivi i AAP-së: **kompetenca dhe aftësi të gjithanshme për të punuar në një profesion**”

„ AAP duhet të jetë i **cilësisë së lartë dhe duhet të ofrojë përvojë pune dhe aftësi të buta.**“

„ **Të drejtat e kursantëve** në kompani duhet të mbrohen.“

Kërkesat

„ Kompanitë duhet t’i sigurojnë të rinjve **mundësi trajnimi.**“

„ Kompanitë nuk duhet t’i shfrytëzojnë kursantët si **fuqi e lirë punëtore.**“

„ AAP brenda në kompani duhet të rregullohet dhe monitorohet nga **agjencitë e pavarura.**“

„ AAP në formë të dyfishtë duhet të jetë **gjithëpërfshirëse /gjithmbarshme.**“

Shprehur sipas organizatave në nivele të ndryshme

- Konfederata e sindikatave kombëtare të punës
- Sindikatat sektoriale të punës
- Këshillat e punës në nivel të fabrikave

Interesat publikë / qeveria

Qëndrimet

„Oferta me punonjës të trajnuar është një e mirë kolektive për **ekonominë dhe shoqërinë.**“

„Ne kemi krijuar **kornizën** për t'i mundësuar punëdhënësve dhe punonjësve të kyçen në AAP.“

„AAP brenda në kompani është pjesë e **sistemit arsimor.**“

“Ne ofrojmë **pjesën e arsimit të shkollës së AAP-së** në kuadër të AAP-së në formë të dyfishtë .”

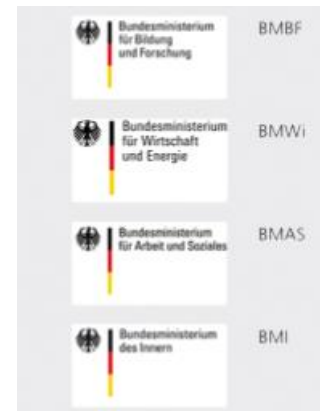
Kërkesat

„ Punëdhënësit dhe punonjësit duhet të bashkëpunojnë në **formësimin aktiv** të AAP-së. “

„ Ne ofrojmë arsimin shkollorë të AAP-së - kompanitë duhet të ofrojnë **mundësi për trajnim.**“

Shprehur sipas qeverisë në nivele të ndryshme

- Qeveria kombëtare (ministritë federale)
- Qeveria rajonale (16 shtete federale)

Përmbledhje

1. Organizatat e punëdhënësve, sindikatat dhe qeveria **artikulojnë interesa të ndryshme kolektive** në AAP në një mënyrë **shumë të organizuar dhe kompetente**.
2. Ky angazhim bazohet në **parime të përbashkëta**:

„ Ne dëshirojmë që **së bashku ta drejtojmë** AAP-në.“

„ Ne ndajmë **përgjegjësinë** për AAP-në.“

„ AAP-ja duhet të jetë e **orientuar në praktikë, koherente** dhe me **cilësi të lartë**.“

„ **Standardet e AAP-së** duhet të **udhëhiqen nga kërkesa** dhe të jenë të **përditësuara**.“

„ AAP-ja është **parakusht** për **konkurrueshmëri** në tregun global.“

Akterët e fortë **angazhohen bashkërisht** për AAP-në

II. Akterët bashkërisht formësojnë AAP-në në formë të dyfishtë

- Zotim i fuqishëm**
i akterëve të AAP-së në
kornizën e AAP-së në formë të dyfishtë

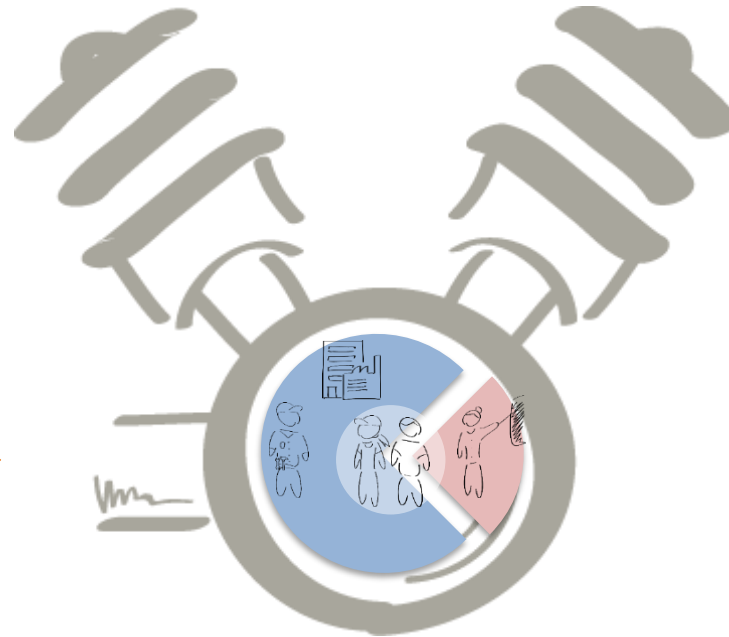
- Vendimet e përbashkëta dhe bashkëpunimi**
promovohen përmes mekanizmave formal
(interesat integrohen)

- Ligjet
- Institucionet
- Komisionet

Motori i AAP-së së dyfishtë

Ja pra kështu
funksionon...

Akterët bashkërisht formësojnë elementet kyçe të sistemit të AAP-së në formë të dyfishtë

1. Zhvillimi i sistemit kombëtar të AAP-së

4. Vlerësimi dhe certifikimi

2. Zhvillimi i standardeve

3. Zbatimi i AAP-së në formë të dyfishtë

- Koordinimi i vendeve të mësimi
- Përkrahja e bashkëpunimit të akterëve
- Sigurimi i koherencës së AAP-së në formë të dyfishtë në mbarë vendin

2.a. Zhvillimi i kornizës së AAP-së në formë të dyfishtë

Punëdhënësit

Shoqatat e punëdhënësve/bizneseve dëshirojnë që ta formësojnë kornizën e AAP-së në formë të dyfishtë

„të ndërlidhur“ nga

Komisioni kombëtar (“Bordi”)

Qeveria

Qeveria zhvillon kornizë ligjore dhe politika, duke ndjekur interesat rregullative

Sindikatat e punës dëshirojnë që të formësojnë kornizën e AAP-së në formë të dyfishtë

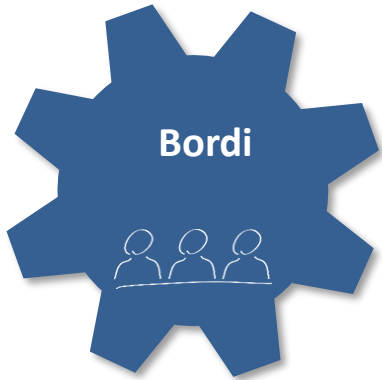

Punonjësit

Baza ligjore

- Akti Gjerman i Aftësimit Profesional, neni 92
- Kodi i Tregtisë dhe Zejeve, neni 38

Bordi në BIBB

Cila është domethënia e kësaj?

- Komiteti Kombëtar ("Bordi") në Institutin Federal për Arsim dhe Aftësim Profesional (BIBB), në të cilin organizatat e punëdhënësve, sindikatat, qeveria federale dhe lokale përfaqësohen në mënyrë të barabartë (4 "organet")
- Përfaqësuesit emërohen deri në 4 vjet
- Përfaqësuesit punojnë me honorar (pa pagesë)
- Parlamenti dhe nënkomitetet mbajnë takime në baza të rregullta
- Vendimet merren në bazë të konsensusit

Detyrat

- Këshillon qeverinë për AAP-në
- Nxjerr rekomandime për praktikë (për shembull, në lidhje me zbatimin koherent të Aktit Gjerman të Aftësimin Profesional)
- Nxjerr deklarata mbi rregulloret e AAP-së (për shembull, mbi standardet e trajnimit brenda në kompani) dhe mbi politikat e AAP-së nga qeveria
- Vendos mbi çështjet në lidhje me BIBB-në (për shembull, buxheti, hulumtimi)

Ndikimi

- Artikulon **qëndrimin e përbashkët të akterëve të AAP-së**
- **Mekanizmi** qendror kombëtar i **koordinimit politik të AAP-së në formë të dyfishtë në Gjermani ("parlamenti i AAP-së")**
- Mekanizmi ku akterët **bashkërisht udhëheqin** sistemin e AAP-së

përmbledhja

2.b. Zhvillimi dhe modernizimi i standardeve të AAP-së në formë të dyfishtë

Punëdhënësit

Shoqatat e punëdhënësve/ bizneseve artikulojnë nevojat e kompanive

„të ndërlidhur“ nga

Grupet e ekspertëve

Qeveria artikulon interesat publike dhe shpall standardet e AAP-së në formë të dyfishtë

Qeveria

Sindikatat e punës artikulojnë nevojat e punonjësve

Baza ligjore

- Akti Gjerman i Aftësimiit Profesional, neni 4

Punonjësit

Grupet e ekspertëve me shumë akterë

Kush janë ata?

- Grupe të ekspertëve me përvojë në teorinë dhe praktikën profesionale
- Të themeluar sipas kërkesës për modernizimin e profesioneve
- Përfaqësuesi i BIBB-së kryeson grupin, vepron si moderator dhe menaxher i procesit për zhvillimin e standardeve, siguron inputin teknik
- Punëdhënësit dhe sindikatat delegojnë ekspertët e tyre
- Përfaqësuesit e qeverisë federale dhe shteteve federale kontribuojnë në grup

Detyrat

- Zhvillimi/përditësimi i standardit të AAP-së brenda në kompani në një profesion të dhënë
- Këshillimi i akterëve për zbatimin e standardit të AAP-së brenda në kompani dhe koordinimi i standardit të AAP-së brenda në kompani me standardin e AAP-së për shkollën profesionale (kurrikula kornizë)

Ndikimi

- Mekanizmi përmes së cilit **zhvillohen bashkërisht standardet që përmbushin kërkesat e botës së punës**
- Standardet e zhvilluara **njihen** nga ata që i zbatojnë ato (kompanitë, trajnerët dhe kursantët)

zurück zur Übersicht

2.c. Monitorimi i zbatimit të AAP-së në formë të dyfishtë

Punëdhënësit

Kompanitë ofrojnë trajnim në bazë të standardeve kombëtare të trajnimit brenda kompani

„të ndërlidhur“ nga

Bordet lokale të AAP-së në mbarë vendin

Qeveria

Sektori publik trajnon, monitoron dhe financon arsimin shkollor të AAP-së

Këshillat e punëve në kompanitë e mëdha monitorojnë trajnimin

Punonjësit

Baza ligjore

- Akti Gjerman i Aftësisimit Profesional, neni 77f.
- Ligjet e shteteve federale

Bordet rajonale të AAP-së

Kush janë ata?

- Të themeluar në çdo qeveri federale (16 borde mbarëkombëtare)
- Zakonisht me 18 anëtarë: secila palë (punëdhënësit, sindikatat dhe qeveria lokale) emëron 6 përfaqësues
- Përfaqësuesit emërohen deri në 4 vjet
- Ata punojnë me honorar(pa pagesë)
- Vendimet merren në bazë të shumicës

Detyrat

- Këshillimi i qeverisë rajonale për AAP-në
- Puna për zhvillimin e vazhdueshëm të cilësisë së AAP-së në shtetet federale

Ndikimi

- Artikulimi i **qëndrimit të koordinuar të akterëve të AAP-së**, veçanërisht për zhvillimin dhe zbatimin e arsimit profesional në shkollat rajonale
- Mekanizmi përmes të cilit akterët e AAP-së **bashkërisht formësojnë politikat lokale të AAP-së dhe koordinimi i AAP-së në kompanitë me AAP-në në shkollat profesionale**

Bordet e AAP-së në organet kompetente

Kush janë ata?

- Të themeluar në organet kompetente (odat, ministritë, etj.)
- 18 anëtarë: secila palë (punëdhënësi, punonjësi dhe shkolla profesionale) emëron 6 përfaqësues
- Përfaqësuesit emërohen deri në 4 vjet
- Përfaqësuesit punojnë me honorarë
- Vendimet merren në bazë të shumicës

Detyrat

- Shpallja e rregulloreve lokale për zbatimin e AAP-së në formë të dyfishtë
- Puna për zhvillimin e vazhdueshëm të cilësisë së AAP-së
- Të siguruarit për zbatim të rekomandimeve nga bordet e shteteve federale
- Konsultimi për të gjitha çështjet e rëndësishme të AAP-së

Ndikimi

- **Artikulimi i qëndrimit të koordinuar të AAP-së, veçanërisht për rregullimin e AAP-së brenda në kompani** (akreditimi i kompanive të trajnimit, vlerësimi i kursantëve)
- **Mekanizmi përmes të cilit akterët përcjellin dhe zhvillojnë bashkarisht cilësinë e AAP-së në formë të dyfishtë për sektorë të veçantë (zejtari, prodhim, tregti, etj.) në rajonin e tyre**

Organet kompetente (kryesisht organizatat e odave)

Kush janë ata?

- Mandati i rregulluar në Aktin Gjerman të Aftësisimit Profesional
- Organe të shumta kompetente në çdo shtet federal
- Mandati transferohet në institucione të cilat përfaqësojnë sektorë/tregti të caktuara

Detyrat

- Krijimi i Bordit të AAP-së në organet kompetente dhe bordit të AAP-së për ekzaminim, si dhe zbatimi i vendimeve të tyre
- Monitorimi i trajnimit në kompani (objekte, instruktorë, etj.)
- Këshillimi i kompanive për AAP-në (me “këshilltarë të trajnimit”)
- Certifikimi dhe monitorimi i kualifikimit të kompanisë dhe trajnerit në kompani për zbatimin e trajnimit në kompani (akreditimi)
- Regjistrimi i kontratave të trajnimit

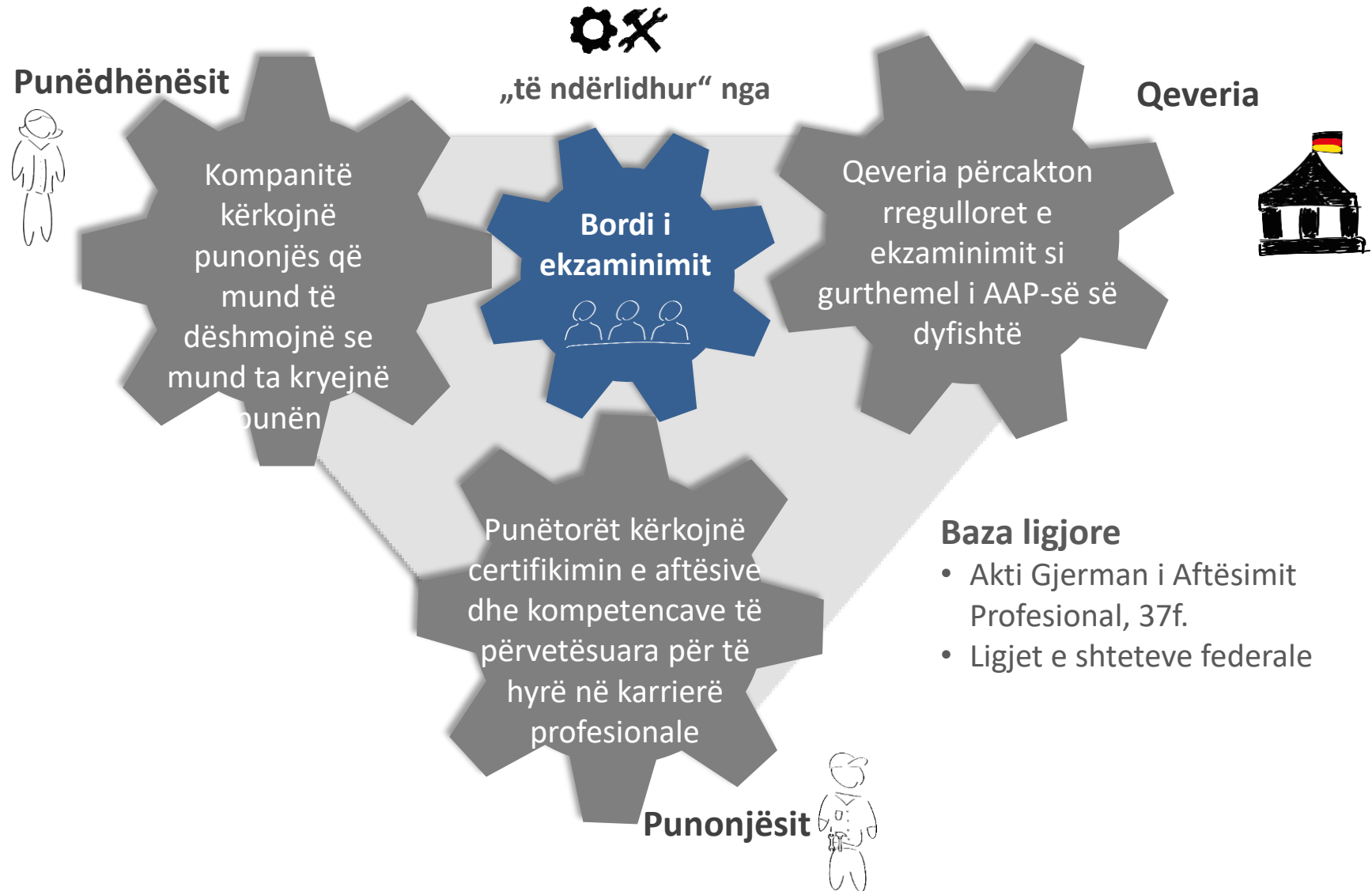
Ndikimi

- Organet kompetente **monitorojnë dhe promovojnë** zbatimin e AAP-së në formë të dyfishtë në rajonin e tyre, **duke siguruar në këtë mënyrë cilësinë e AAP-së**
- **Sigurimi i bazës institucionale** për bordin e AAP-së dhe bordin e AAP-së për ekzaminim

përmbledhja

2.d. Vlerësimi dhe certifikimi

Bordet e ekzaminimit në organet kompetente

Kush janë ata?

- Grupe që ekzaminojnë kursantët e programeve të AAP-së në formë të dyfishtë
- Të përbëra prej së paku 3 përfaqësuesve, një prej secilës palë: punëdhënësit, punonjësit dhe shkollës profesionale
- Përfaqësuesit emërohen deri në 5 vjet
- Përfaqësuesit punojnë me honorare
- Vendimet merren në bazë të shumicës

Detyrat

- Vendosja e pyetjeve për ekzaminim dhe ushtrimeve
- Kryerja e ekzaminimit
- Vlerësimi i rezultateve
- Lëshimi i certifikatës së AAP-së në formë të dyfishtë

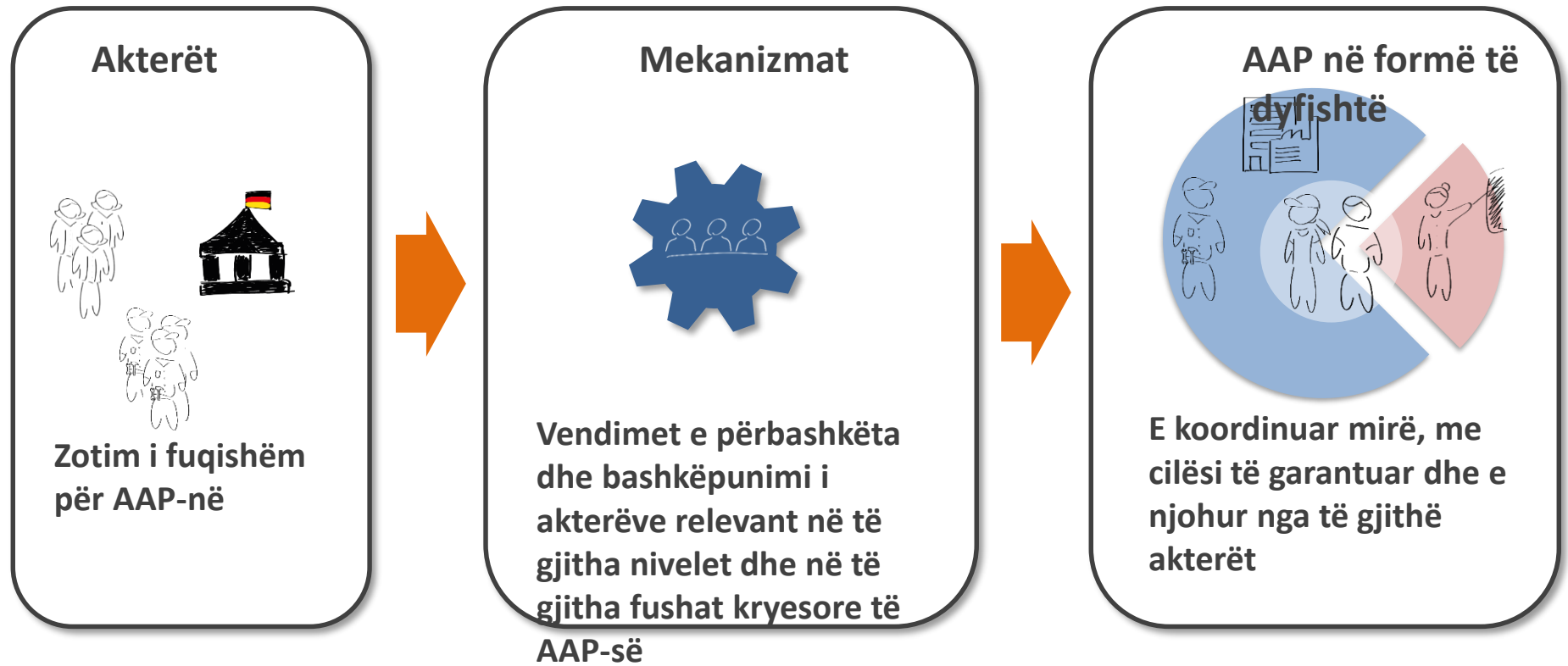
Ndikimi

- Mekanizmi përmes të cilit akterët e AAP-së **bashkërisht zbatojnë ekzaminimet e pavarura dhe certifikojnë** kursantët e AAP-së në formë të dyfishtë
- **Certifikatat njihen** nga punëdhënësit, punonjësit dhe në kuadër të sistemit formal të arsimit

përmbledhja

III. Përmbledhja - motori i AAP-së në formë të dyfishtë

Karakteristikat
cilësore të AAP-së
gjermane

- Bashkëpunimi i qeverisë dhe partnerëve socialë
- Pranimi i standardeve kombëtare
- Të mësuarit në kuadër të procesit të punës
- Kuadro të kualifikuara të AAP-së
- Hulumtimi dhe konsultimi i institucionalizuar

VI. Burime shtesë

Fakte dhe figura

- Raporti i AAP-së së BIBB 2014 ([link](#))
- Statistisches Bundesamt ([link](#))
- Analizat dhe Statistikat e BMBF ([link](#))

Standarde

- Broshura e BIBB-it: Rregulloret e Aftësimiit Profesional dhe procesi pas tyre ([link](#))
- Shembull: rregullorja e aftësimiit dhe kurrikula kornizë për montuesit mekatronikë ([link](#))

Ligje

- Akti i Aftësimiit Profesional ([link](#))

Burime të internetit

- www.govet.international
- www.bmbf.de
- www.bibb.de

Prezantimi i AAP-së së dyfishtë

- [GOVET Standardpräsentationen](#)

Detajet e kontakti për pyetje shtesë

- govet@govet.international

GO:VET

German Office for International Cooperation
in Vocational Education and Training

Funded by

on the basis of a Decision
by the German Bundestag

GOVET – German Office for international
Cooperation in VET at BIBB
Robert Schuman-Platz 3
D-53175 Bonn
govet@govet.international
www.govet.international

